

Pénz a szakképzésben

2010 április 06. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Az elmúlt néhány évben jelentősen átalakult a szakképzés rendszere, nem feltétlenül minden esetben előnyére. Megváltozott a finanszírozása is. A cikkben áttekintem, milyen pénzügyi lehetőségek vannak arra, hogy működni tudjon egy szakképzési intézmény.

Vannak olyan szakképző intézmények, melyek csak iskolarendszeren kívüli szakképzésben vesznek részt, ezek tandíjat szednek a diákoktól, amiből fizetni tudják az intézmény fenntartását, a tanárok és más dolgozók bérét, egyéb költségeket. A tandíj mértékét természetesen úgy állapítják meg, hogy a költségeken felül nyereségük is maradjon.

Most nem ezekkel az intézményekkel szeretnék foglalkozni, hanem az állami, önkormányzati, egyházi fenntartásúakról, melyek iskolarendszerű képzést (is) folytatnak. Számukra a fő bevételi forrás a központi költségvetésből a fenntartón keresztül kapott **állami normatíva**, melyet a tanulók száma alapján kapnak meg. A szakiskolai és szakközépiskolai elméleti képzésre 2010-ben az állami normatíva tanulónként évente kb. 100.000 Ft – kiszámítása képlet alapján történik és iskolánként változik. Az összeget befolyásolja a tanulócsoportok száma, a csoportok létszáma, az intézmény típusa.

A gyakorlati képzésre ezen felül igényelhet évente fejenként 35.000 Ft az első két évfolyamon tanuló szakiskolások, szakközépiskolások után, ill. évente fejenként 98.000 Ft a szakképzési évfolyamokon. Természetesen minden normatíva csak az első szakképesítés megszerzésére irányuló képzésben részt vevő tanulók után igényelhető, mivel a törvény szerint csak az első szakképesítés megszerzése ingyenes. A második és többedik szakképesítés megszerzésére is van lehetőség, de ezek után már fizetniük kell a tanulónak a fenntartó által megállapított tandíjat. A fenntartó, amennyiben finanszírozni tudja, dönthet úgy is, hogy ezt a tandíjat elengedi, de normatívát akkor sem kap a központi költségvetésből. Ebben az esetben a teljes képzési költséget át kell

vállalnia.

Az állami normatíva összege általában nem fedezi a képzések teljes költségét, a fenntartónak sokszor ki kell azt egészíteni, nem is kis összegekkel. Az iskolák költségvetése gyakran csak arra elegendő, hogy az év során felmerülő költségeket finanszírozzák belőle, tehát a bérköltséget a járulékokkal, a dologi kiadásokat (fűtés, víz, villany, papír, táblakréta vagy filc stb.). Fejlesztésekre a fenntartótól kapott összeg általában nem elég. Lehetőség van a költségvetés kiegészítésére fejlesztési célokra, mégpedig a szakképzési hozzájárulásokból.

A **szakképzési hozzájárulás** célja az Országos Képzési Jegyzékben szereplő államilag elismert szakképesítések megszerzéséhez szükséges gyakorlati képzés támogatása, felsőfokú szakképesítésekhez szükséges gyakorlati képzés támogatása, gimnáziumban informatikai-számítástechnikai képzés támogatása, felnőttképzés támogatása. A szakképzési hozzájárulást a vállalatok fizetik, alapja ugyanaz, mint a társadalombiztosítási járulékok alapja (nagyjából a bruttó bérköltség), mértéke 1,5%. A szakképzési hozzájárulás felhasználási területe széles.

Felhasználható:

- 1) együttműködési megállapodás vagy tanulószerveződés alapján szakközépiskolai és szakiskolai tanulók gyakorlati képzésének megszervezésére
- 2) saját dolgozó számára finanszírozott képzésre, tanulmányi szerveződés vagy felnőttképzési szerveződés alapján (a teljes hozzájárulás legfeljebb 33%-a erejéig, mikrovállalkozásoknál legfeljebb 60%-ig)
- 3) legfeljebb a bruttó kötelezettség 20%-ig a Munkaerőpiaci Alap számlájára történő befizetésre – amennyiben az előző két pontban bemutatott lehetőségre a vállalkozás nem költötte el az összes hozzájárulást
- 4) az ez után fennmaradó rész fejlesztési támogatásra fordítható, melyet a térségi integrált szakképző központok (TISZK), speciális szakiskolák és felsőoktatási intézmények kaphatnak a gyakorlati képzés tárgyi feltételeinek biztosítására (tárgyi eszköz beszerzésre)

A felsorolásból látható, hogy a szakképző intézmények a szakképzési hozzájárulásból csak akkor juthatnak pénzhez, ha csatlakoztak valamelyik TISZK-hez (kivéve a speciális szakiskolákat). A szakképzési hozzájárulás összegét a vállalat a TISZK-nek utalja, megjelölve, hogy melyik konkrét szakképesítés gyakorlati képzését szeretné támogatni. A TISZK-hez csatlakozó iskolák a náluk képzett tanulók létszáma alapján kaphatják meg a pénzt, a csatlakozási feltételek alapján, a jogszabályoknak megfelelően.

A támogatásokhoz való hozzájutásnak csak egyik feltétele a TISZK-hez történő csatlakozás. Az sem mindegy, milyen szakképesítés megszerzésére van lehetőség az adott iskolában. A Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottságok (RFKB) feladatai közé tartozik megállapítani azt, hogy mely szakképesítések támogatására van szükség, melyekére nem. Az RFKB az adott régióban felméri a munkaerőpiaci igényeket és csoportosítja a szakképesítéseket.

Kiemelten támogatandók a hiányszakmák, melyekben a 2012-es beiskolázási igény legalább 2,5-szerese a 2007. évinek. Ezekre a szakképesítésekre bármennyi tanuló beiskolázható, és a képzéshez igénybe vehető az állami normatíván felül a fejlesztési támogatás is, valamint a Munkaerőpiaci Alap képzési alaprészének decentralizált keretéből igényelhető támogatás.

Támogatott szakképesítések azok, amelyekre a 2012-es igény legalább egyötöde a 2007-es beiskolázásnak. Ezeket „fenntartandó” szakképesítéseknek is szokták nevezni, melyekhez az állami normatíván felül fejlesztési támogatás is igénybe vehető. A beiskolázási létszám azonban korlátozva van, nem lehet akármennyi diákot ilyen képzésre felvenni.

Nem támogatott („leépítendő”) **szakképesítések** azok, amelyeknél a 2012-es igény várhatóan nem haladja meg a 2007. évi beiskolázott létszám egyötödét. Ezek szakképesítésekhez nem vehető igénybe a fejlesztési támogatás sem, sőt várható, hogy az állami normatíva is csak csökkentett összegben jár majd a közeljövőben.

A szakképesítések besorolása régióként változik, ezért elképzelhető, hogy két szomszédos városban található

iskola közül az egyikben támogatott, a másikban leépítendő ugyanaz a szakképzés. Az RFKB-k a döntésüket időnként felülvizsgálják, hiszen a munkaerőpiaci igények változnak, az iskoláknak és a TISZK-knek ezt figyelemmel kell kísérni, amennyiben a képzés finanszírozását biztosítani akarják.

A fejlesztési támogatással természetesen szigorúan el kell számolni, meghatározott időn belül kell felhasználni meghatározott célra – mivel tárgyi eszköz beszerzésre használható fel, nem költendő bérköltségre vagy dologi kiadásra. Szigorúan csak az adott szakképzés megszerzéséhez szükséges eszközök vásárolhatók bele, ami természetesen szakmánként különböző.

N. R. Ágnes

Szerző a *Flag Polgári Műhely* tagja

<http://kozgazdasz.freeblog.hu>

Ajánló